

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**  
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.  
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:  
**Dr. VARGA LAJOS.**  
Felolvasó szerkesztő:  
**SZATHMÁRY ZOLTÁN.**

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

## Botrány-hajhászat.

(Sz. Z.) A Polónyi-ügy elintézésébe bizonyos körök nem tudnak belenyugodni. És vajjon kik azok?! Finom, választékos izlésű urak, volt szabadelvűek, darabontok, egykor közelállók a politika boszorkánykonyhájához, vagy a volt kormányokat önzetlenül támogatók itt a társadalomban. Azok a szalonkabátos, higgadtak, modernek, társadalomtudomány alapjain állók, kultur-egyének, akik diszkvalifikáltak a honfiúi bevületeket, frázisokat a politikában s akik a békés, megalkuvó, lassu, de biztos uton való haladás politikáját hirdették, hangoztatván, hogy keztüös kézzel kell elbánni a parlamenti pártoknak egymással is, az osztrákokkal is, hogy vértelen, kígyó sima diplomáciát kell érvényesíteni, hogy nincs értelme forrongást szítani holmi nemzeti követelésekkel, közjogi vitákkal, hanem dolgozni kell, korszakot ujitó reformokkal, intézmények létesítésével a haza boldogulásáért.

Es mit tesz Isten és a koalíciós kormány?! Elvei fenntartása mellett elhalasztja a közjogi követelések végrehajtását, hogy a nemzetet a „nyomor és szenvedések“-től megváltva, gőzerővel igyekszik feldolgozni az ex-lex idők restanciáját, megküzdve az okvetetlenkedő nemzetiségi képviselők kerékkötő szándékaival. És akkor előállnak a szalonkabátos, választékos izlésű urak, a kultura lovagjai és botrányokat támasztanak. Mikor pedig a botránycsinálásban kénytelenek csódot mondani s nem sikerül továbbra is megakasztania parlamenti munka gépezetét, akkor nincsenek megelégedve azzal, hogy azt a sok szemetet, szennyet, amit ők az igazságügyminiszter bársonyszéke körül összehordtak, kitakarították más munkás kezek a t. Házból. És szörnyen elégedetlenek, hogy nem csinálhattak szemétdombot abból a bársonyszékből.

Hát ki érti meg ezt a fonák helyzetet, aki önzetlenek tartja a

finom urak erkölcsi felháborodását?! És ki érti meg a közönség egy részét, amely mindég a sajtót támadja. Amely közönség purifikálni szeretné a sajtót, tisztességes hangot követelve a hasábokon és nem botrány, meg szenzáció hajhászatot. És amely közönség kapva kap azon, ha botránykrónikák visszatükrözői a lapok és mohón nyul feléjük, akkor is, ha a szenzáción még ugy is megérzik a mondva-csinálás szaga.

Hát kérem alázattal ezen a fonák helyzeten segíteni kell. Vagy komoly dolog a botrányhajhászat minden vonalon való elítélése, vagy csak komédia, álszenteskedő szemforgatás. És akkor ne tessék dicsőíteni sem a becsületes, szorgos parlamenti munkát, sem az opportunus magatartást a társadalmi mozgalmakban. És ne tessék szidni, ócsárolni a napi sajtót, a Szemere Miklós „parazitáit“, a szenzáció hajhászó „zugsajtót“.

Vagy, vagy?! Ebben a kérdésben igazán nem lehet harmadik körülményt elképzelni.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

**Az igazságügyi tárcá.**

**A képviselőház ülése.**

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 20.

A képviselőház ma folytatta az igazságügyi tárcá tárgyalását.

Emödy József (alkotmánypárti): A fedezetlen határidő üzlet reformját sürgeti, mert az nyilvános meghamisítása a kereslet és kínálat természetes viszonyának s annak az átalakulásnak, mely az ország millió termelőjének és fogyasztójának érdeke. Szól a cselédtörvényről, mely szerinte nem nyújt kellő garanciát általános sztrájk esetén a költségvetést megszavazza. (Helyeslés).

Kelemen Samu: A sajtóreform kérdésével foglalkozik. A gondolat szabadsága nélkül az állam nem élhet meg s ezért gondolni se szabad arra, hogy a sajtó autonómiáját megbántuk. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés).

**Polónyi válasza.**

Az után Polónyi Géza igazságügyminiszter beszélt. Multkori beszédében megemlékezett a váltótörvényeséknél uralkodó

borravaló rendszerről. Ez nem a bíróság tagjaira, hanem a kezelőszemélyzetre vonatkozott. A bírának titkos minősítési rendszerét megszünteti a miniszter és helyette a testületi minősítést honosítja meg. Simonyinak a fedezetlen határidőüzletre vonatkozó határozati javaslatát elfogadja, mert az erről szóló javaslatot ősszel terjeszti be. A sztrájk-törvény nem az igazságszolgáltatás, hanem a munkásjog körébe vág. Ha elébe kerül e kérdés, gondoskodni fog róla, hogy a munka és az államérdekek megvédessenek. A sajtóról tett nyilatkozatát félremagyarázták; hiszen a most fennálló törvény, melyet liberális kormány csinált, borzasztó visszaélésekre nyújt alkalmat. Felolvassa ezután a bünvádi perrendtartás egyes szakaszait, majd azt mondja, hogy a sajtó tiszteletreméltó embereivel anketet fog tartani a sajtótörvény reformálására. Az előző tes lefoglalást Magyarországon fenn kell tartani, de az esetek taxative felsorolandók, amikor ez lehetséges. Az állami érdek, a magánbecsület feltétlenül megvédelmezendő. Ne lehessen a román határszelen a magyar állam ellen lázítani. A sajtószabadságot meg kell óvni, de pusztuljanak a paraziták. (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps.)

Nagy Dezső: A bírakat függetleníteni kell. Rámutat az angol rendszerre, ahol a bírák csak ítélnék, de kezelő munkát nem végeznek.

Az ülés a napirend megállapítása után három órakor véget ért.

## Nincs tűzifa Debreczenben.

**Megostromolták a városházát.**

**A város nem kap olosó fát.**

— január 21.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen város lakossága a legnagyobb veszedelem előtt, jobban mondva kellős közepén áll: a teljes fahiány réme fenyegeti. Ez a baj annál nagyobb, mert épen most, az abnormis hideg tetőpontján jelentkezett. A közönség valósággal kétségbe van esve s valószínűleg nem marad ismétlődés nélkül a tegnapi eset, midőn a városháza házipénztárát valósággal megostromolták fautalványokért. — Pedig a város csak hitvány botfát árul, amelynek öle ebben a kegyetlen fagyos időben néhány nap alatt hamuvá válik, anélkül, hogy barátságos meleget adna.

Nehéz megállapítani, szinte lehetetlen is, hogy ki a hibás? A fa-kereskedők aligha, mert ez az

# ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése  
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.  
Specialista modern ujdonságokban.

alábbiakból nyilván kitetszik. A város szintén nehezen tehető felelőssé, hiszen ő kimerítette, áruba bocsátotta teljes fakészletét a kompetencián kívül. A hibást tehát nem lehet megtalálni. Annál szomorubb és aggasztóbb maga a tény, hogy — *Debreczenben nincs fa.* — És mi, amikor ezt konstatáljuk, mégis azon véleményünknek adunk kifejezést, hogy a városnak erkölcsi kötelessége a legsürgősebben segíteni ezeken az állapotokon, még akkor is, ha tényleges és jelentős anyagi áldozattal járna ez a segélynyújtás. A város, mint jogi személy, legfőbb gondozója rendszer viszonyok között is a lakosságának, hogyne kellene annak lennie tehát, mikor a közönséget valóságos veszedelem fenyegeti?

#### Megostromolják a városházát.

Aki tegnap reggel nyolcz és tíz óra között a városházán járt, nagyon jellemző dolgoknak lehetett tanuja. A házipénztár előtt, hol tudvalevően a faultalványokat szolgálják ki, valóságos emberáradat hömpölygött, tolakodott. Az elsőbbségért, hogy ki jusson hamarabb a terembe, valóságos ökölharc fejlődött ki minden egyes ajtónyitáskor. A hajdu-legénység szinte képtelen volt a rend fenntartására s mikor a közönség nemcsak a házipénztár, de a számvevőség helyiségeit is elfoglalta, komolyan kellett gondoskodni, hogy ne vegyenek-e igénybe rendőri karhatalmat? A folyosókon moccani is alig lehetett, az ott levő négy-öt hivatali helyiségben megakadt a tisztviselők munkája s olyan jelenetek is megtörténtek, hogy némelyek csak leszakított, fityegő kabátal juthattak be a pénztárba. S a szegény nők, ők is voltak néhányan, nagyon keserves emlékek hagyták ott a házipénztárt.

Pedig hát, mint már fönt jeleztük, a város csak botfát s galyat tud adni s ez a tüzelőszer a leg-hitványabb valami, amelyhez igazán csak végső szükség esetén fordul a közönség.

#### Máramarosban sincs fa.

Török Gábor erdőmester fűhöz-fához kapkod, hogy az ígért famennyiséget beszerezze a városnak. Legutóbb oda fordult, ahol a fának a fészke van: Máramarosba. A máramarosi királyi erdőigazgatóság tegnap válaszolt a hozzája intézett kérelemre s körülbelül a következőket felelte:

— Azon kérdésre, hogy kaphat-e ma Debreczen városa 24 koronáért fát, a leghatározottabban nem-mel felelünk. Az államnak itt Máramarosban félmillió hold erdeje van, de fánk jóformán magunknak sincs ma. Itt a fa ölét a helyszínén 22—24 koronáért árulják, amely összeg, a Debreczenbe való szállítást is hozzá számítva, legkevesebb 32 koronát jelent. Aránylag még ez a faár is olcsó. (Mi ezt már tegnapelőtt jelentettük). De különben is sajnálattal kell jelentenünk, hogy a Debreczen városa által óhajtott famennyiséget itt beszerezni lehetetlen.

#### Mit próbált a város?

A városi tanács kötve van a közgyűlés utasításához, tehát neki új feltételek mellett nem szabad gondoskodni a fa beszerzéséről. Az erdőmester naponta számos helyen érdeklődik fa iránt, de sehonnan sem kap ktelégitő választ. Legutóbb Hosszapályiban járt, ahol szintén csak 30, 32 K. árakról akarnak hallani. Ily drága áron való beszerzésre pedig, mint az előbb említettük, a tanácsnak nincs felhatalmazása.

Erdővételre is gondoltak, ez azonban alig érne valamit ma, amikor momentán szükségét kell kielégíteni. Még arról is szó esett a a tegnapi tanácsülésen, hogy a kompetenciához is hozzányúlnak, ha másként nem lehet a fainségen segíteni. Erről azonban le kellett mondani, a jogok kötelezése folytán. Mégis kimondták, hogy a kompetencia fa legkésőbb febr. végéig elszállítandó, különben szabályrendelet szerint a város szabadon fog a 6—700 öl fáról rendelkezni.

#### A kréta körül is hiba van.

Még amellet, ezekben a nagyon kellemetlen napokban, az is megtörtént, hogy a város savósguti raktárából, legalább a számadások szerint, eltűnt huszonhat öl fa. A házipénztár nevezetesen kiadott 26 ölről szóló utalványt, a vevők azonban üres raktárt találtak odakint. Az anyagszámadás s a tényleges faállomány között tehát különbség jelentkezett. Mi egyébként hisszük sőt határozottan valljuk, hogy ez az egész dolog csak számadásbeli tévedés volt. A tanács, a főszámvevő javaslatára, e tekintetben tegnap megbizta a főszámvevőt, hogy tartson erélyes vizsgálatot, hol van a hiba? A vevőknek pedig, akik csak papiroson kaptak fát, visszautalványozta a befizetett vételárakat.

#### Hol lehet fát venni?

Cikkünk elején oda konkludált a véleményünk, hogy a város ma már nem zárkozhatik el lakosainak faigénye elől s kötelessége ez állapotok megszüntetéséről gondoskodni. Akármint anyagi áldozatba kerül is. Az előre nem látható kiadások között szükségesebb és indokoltabb egy sem lesz, mint az, mellyel a fainséget akarják megszüntetni.

Figyelmebe ajánljuk a városnak, hogy a Magyar Kereskedők Lapja tegnapi számában közel husz nagyobb faárverésről ad hírt. Vásároljon a város ezen helyekről, bármily drágán. De sok fák fát vegyen és gyorsan, mert megfagyunk!

## Egyház és iskola.

**Egyházi bíróság.** Tegnap alakították meg a debreczeni ev. ref. egyháznál az egyházközségi bíróságot, amelynek elnöksége a presbiteriumi elnökség, tagjai pedig: Bészler Károly, Harsányi Gusztáv, dr. Oláh Miklós, dr. S. Szabó József, Kovács József, dr. Márton Kálmán, Szilágyi Imre, Juhász Ignác, Kazinczy Gábor és dr. Kocsár Gábor.

## Apponyi és a debreceni egyetem.

### Válasz egy debreceni küldöttségnek.

Debreczen, január 22.

(Saját tudósítónktól.) Apponyi Albert grófnál a mult héten héttagu küldöttség járt Kovács József polgármester elnöklésével Debreczenből, hogy átnyujtsa a miniszternek a siket-néma egyesületi disztagságról szóló oklevelet. A miniszter igen szivesen s hosszabb ideig beszélgetett a küldöttség tagjaival, kiknek egyike előtt a harmadik egyetemre vonatkozólag is érdekes kijelentéseket tett.

Oláh Károly közművelődési tanácsnok, ki legutóbb igen érdekes cikkben ismertette városunk egyetemi igényeit, kérdést intézett a harmadik egyetem ügyében Apponyihoz. A miniszter körülbelül ezeket válaszolta Oláh tanácsnoknak:

— Annyit teljes határozottsággal megmondhatok önnek, hogy a kormány a harmadik egyetem hollétesítése dolgában pozitív ígéretet máig nem adott, pozitív intézkedést máig nem tett. Azt is állíthatom, hogy a kérdés ma még nem érett meg az aktualitásig. Viszont annyi bizonyos, hogy a városoknak ez az egyébként örvendetes felbuzdulása és versenyegése nagyban megnehezítette a kormány dolgát.

Mindenesetre ugy igyekszem megoldani annak idején a kérdést, hogy elhatározásomat lehetőleg általános megelégedés és megnyugvás kísérje.

Oláh Károly e bizalmas beszélgetés során kifejtette röviden Debreczen városának elsőrendű igényeit az egyetemre vonatkozólag. A miniszter figyelmesen meghallgatta az előadást s látható érdeklődéssel figyelt a részletes előterjesztésre.

A multkor megtörtént, hogy a Kor című előkelő revue sorra megszólaltatta az egyetemre pályázó városok egy-egy tekintélyes férfait s hogy ezeknek nyilatkozatait legutóbbi számában közreadta. A városok előterjesztései között a Debreczenét leginkább Pozsony város ajánlkozása közelíti meg érvek s a felmutatott készség mennyisége dolgában. Mint értesülünk, Oláh Károly legközelebb újra cikkben fogja bebizonyítani, hogy az egyetemre való érdemesség tekintetében még a hozzánk legközelebb álló Pozsony is — mennyivel mögötte marad Debreczennek?

## Városháza és vármegye.

### Tíz kivándorlás egy nap alatt.

Hajduvármegye alispáni hivatalától tegnap a következők kértek Amerikába szóló utlevelet: Lakatos Ferenc, Megyesi György, Oláh György, Megyesi Miklós, Gombos György hajdudorogi, Sándor Miklós, Rácz Imre, Bartha Miklós hajduhadházi, Landesmann Salamon nádudvari, Soós Istvánné és négy gyermeke hajduszoboszlói lakosok. Ez utóbbiak a rég kinnlakó családfő, Soós István után mennek ki az újvilágba.

**Ankét a vármegyei háznál.** A kormány revízió alá akarja venni az 1894. évi XII. törvényeket, mely a mezőrendőrségről szól. A revízió dolgában véleményadásra hivta föl Hajduvármegyét is, melynek alispánja tegnap ankétet tartott a vármegyei főszolgabírókkal s polgármesterekkel. Az értekezlet, mely reggeltől déli egy óráig tartott, számos gyakorlati értékű megállapodásra jutott, melyeket még e hét során felküld a miniszternek.

**Teljes tanácsülés.** Weszprémy Zoltán főispán elnökle mellett ma délelőtt 11 órakor teljes tanácsülés iesz a városházán. Ez ülésen állapítják meg a januári közgyűlés határnapját s tárgysorozatát.

**A vármegye rendkívüli közgyűlése.** Hajduvármegye törvényhatósági bizottságát

Weszprémi Zoltán főispán február folyamán rendkívüli közgyűlésre hívja össze. A közgyűlésen számos sürgős ügy nyer elintézészt.

**Megfelelő határozat.** A megye törvényhatósági bizottságának a mezőrendőri kihágási ügyek ellátása tárgyában hozott határozata ellen G. Tóth János szoboszlói rendőrkapitány felelőbbséget adott be.

**A sajtószabadság törvénybe iktatása.** Biharvármegye törvényhatósága fölratot intéz a kormányhoz, a sajtószabadságnak törvénybe iktatása iránt. Az átiratot pártolást végett tegnap megküldték Hajdúvármegyének is.

**Népgyűlés Sámsonban.** A hajdusámsoni kiscsárdák e hó 27-én népgyűlést tartanak, melynek tárgysorozatán az általános választói jog, a munkáskérdés és a fokozatos adó behozatala szerepelnek. A középponti főszolgabíróhoz tegnap érkezett meg az erről szóló bejelentés.

## A presbiterium tisztújítása.

**Választások a református egyháznál.**  
— január 22.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni ev. ref. egyháznak nevezetes napja volt vasárnap. A tisztkar egyrésztének mandátuma lejárt és a presbiterium volt hivatva választással betölteni a tisztsíviselői helyeket. A presbiterium e választással mondott bírálatot a tisztkar eddigi tagjairól s azok működéséről. Hogy meg volt e elégedve az egyháztanács a tisztsíviselők működésével, azt bárki megítélheti, ha tudja, hogy a vasárnapi választáson ismét e régi tisztkart választották meg.

A vasárnapi választásokról az alábbi tudósításunk ad számot.

### Presbíterek eskütétele.

Régen látott együtt annyi presbítert az ev. ref. egyház gyűlésterme, mint vasárnap délelőtt.

A teljesen megtelt teremben kevéssel tíz óra után Kiss Albert megnyitotta a gyűlést, mint lelkészelnök, bejelentvén, hogy Simonffy Imre, az egyház immár hetedizben megválasztott főgondnoka gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg a gyűlésen. A presbiterium őszinte részvétellel értesült a főgondnok betegségéről és helyettesítésével, mivel a gazdasági gondnoki állás is betöltésre vár, Kovács József presbítert, városunk polgármesterét bízták meg.

A presbiterium újonnan választott tagjai letették a után az esküt, amelynek szövegét Somogyi Pál jegyző olvasta. Az új presbíterek esküjét álva hallgatták végig a presbíterek.

A tanítótestület bejelenti, hogy képviselőikül Csurka István, Káposztás Imre, Kerékgyártó József, Nagy Károly, Sáfár László és Szentjóbó Kálmán tanítókat küldte ki. Tudomásul szolgál.

### A tisztújítás.

A választások következtek ezután. Ennek megkezdése előtt a presbiterium megállapította, hogy a választások vagy felkiáltás, vagy titkos szavazás útján történnek. A szavazatok összeszámlálására a gyűlés Komlóssy Arthur elnöke alatt Sinka Sándor és Török Péter presbítereket kiküldötte.

Kevéssel tizenkét óra előtt hirdettek ki a szavazások eredményét. E szerint gazdasági bizottsági elnök lett Vecsey Imre 92 szavazattal a dr. Kocsár Gábor 11 szavazattal szemben; főjegyzőnek közfelkiáltással Somogyi Pált választották meg; egyházi ügyvéd Márton Imre lett 73 szavazattal a dr. Bacsó Dezső 32 szavazattal szemben; tehát 41 szavazattal többséggel; számvevőnek 68 szavazattal Nagy Lászlót választották meg Erdélyi József 37 szavazata ellen; egyházi pénzügyárnoknak Csobán Józsefet, a pénzügyári ellenőri tisztre Szücs Elek, a gazdasági

gondnoki állásra Otrócoesi Végh János, árvák gondnokául Kató László, iskola gondnoknak Pető István lettek megválasztva közfelkiáltással.

### Pótválasztás.

Az aljegyzői állásra kétszer történt a szavazás. Az első szavazásban 105 szavazattal Jeney Miklós kapott 48 szavazatot, Kovács János 37-et, Uray Sándor 10-et és dr. Szücs Géza 8-at. A második szavazásnál 99 szavazatot adtak be. Ebből egy szavazólap üres volt, 51-et Jeney, 46-ot Kovács János kapott és így az egyházi aljegyzővé Jeney Miklós lett megválasztva.

### Az egyházkerületi aljegyzőség.

Az esperesi levelek során került a presbiterium elé Barta Béla jogtanárnak az egyházkerület világi aljegyzőségéről való lemondása, illetve az esperes felhívása az iránt, hogy az egyház adja le szavazatát.

A presbiterium az egyházker. világi aljegyzői állást illetőleg dr. Baksa Lajos hódmezővásárhelyi ügyvédre szavazott.

Az egyházi tisztsíviselői karnak újra történt megválasztása által a presbiterium nemcsak bizalmát nyilvánította a volt tisztkarral szemben, de egyben betetőzése és fényessé tétele volt ez annak az elégtételnek, melyet a hívők nagy tömege már a december 29-iki presbyteri választás alkalmával nyújtott azokért az alaptalan gyanúsításokért, rágalmakért, melyekkel egyesek előbb csak saját szakállukra, majd reformpárttá tömörülve illették egyházunk vezetését.

E letört reformpárt különben — mint annak idején jeleztük — megfellebbezte a presbyter választást, mely fellebbezés a tegnapi tárgysorozaton is szerepelt, mert az esperesi hivatal a fellebbezésre nyilatkozatot kíván. A presbiterium ezt az ügyet jelentésselre kiadta egy küldöttségnek, mely jelentés beérkezése után fogja a presbiterium az esperesi hivatal által kívánt nyilatkozatot beküldeni.

## Irodalom.

**(A Kazinczy pályázatok.** A debreczeni Kaszinó választmánya tegnap tartott ülésében foglalkozott a beérkezett Kazinczy-féle pályázatok jutalmazásával, amikor is a Csokonai-körnek idevonatkozó bírálói jelentését változatlanul elfogadván, a pályadíjakat következőképpen ítélte oda.

I. A debreczeni füvészkönyvet méltató tudományos pályaművek közül a 4-es számú „Ut desint vires lomen est laudande voluntas” jelligéjű munka szerzőjének 20 darab aranyat, az 5-ös számú „soba semmi nagy nem kezdődik mint nagy” jelligéjű munka szerzőjének 12 drb. aranyat. A jelligés levélké felbontása után kiűnt, hogy az első díj nyertese Mózes István IV. éves theologus, a második díj nyertese Bodnár Gábor II. éves theologus.

II. A verses pályaművekre beérkezett költemények közül első díjra érdemesnek egyet sem talált, ellenben a „Nap” jelligéjű „Nagy Imre emlékére” című, Debreczen irodalmi életéből vett eredeti költemény szerzőjének, Kuti Sándor joghallgatónak 8 drb. aranyat ad ki.

III. A modern francia költőkből merített műfordításra beérkezett mindkét pályaművet jutalmazandó, a 2. számú „L'art ne fait que des vers” stb. jelligéjű munka szerzőjének 8 drb. aranyat, a 3. számú „Nous voulons trouver du nouveau” jelligéjű munka szerzőjének 6 drb. aranyat. Az első díj nyertese Kuti Sándor joghallgató, a második díj nyertese Kuti Sándor joghallgató. — Az 1907. évre a Kaszinó a Kazinczy-féle alapítvány kamatainak elnyerésére a következő pályázatokot tüzi ki:

1. Kazinczy és a debreczeni gramatica, Kazinczy leveleinek felhasználásával. Jutalma az elsőnek 20 drb., a másodiknak 12 drb. arany.

2. Leíró költemény, esetleg genre kép a magyar földmives vagy munkás életéből. Jutalma az elsőnek 12 drb., a másodiknak 8 drb. arany.

3. Ovidiusnak egy legalább 50 sorra terjedő önállóbb részlete, klasszikus vagy magyar vers mértékben fordítva. Jutalma az elsőnek 8 drb., a másodiknak 6 drb. arany.

## Tizenhat éves gyilkos.

Meglőtte a nővérét.

A gondatlanság áldozata.

— január 22.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nap alatt a második eset már Hajdunánáson, hogy véletlenségből egyik gyermek kezében játék közben elsült fegyver golyója a másiknak oltja ki életét. A múlt héten egy kis fiu játszópajtását lőtte meg így. Tegnap pedig egy 16 éves fiu kicsiny nővérének lett így a gyilkosa.

A megrendítő esetről alábbi tudósításunk ad számot:

Jómódu gazdaember Hajdunánáson Draveczky László, aki egyike az ottani előkelő polgároknak. Draveczkynek két gyermeke van: az egyik, a Sándor 16 éves, kis huga, Juliska pedig 7 esztendő.

A két testvér tegnap együtt volt. A fiu apjának hatalmas fegyverével játszott, kicsiny huga pedig kíváncsian bámészkodott körülötte. A szülők nem voltak velük, mert a nagy fiura nyugodtan hagyták kicsiny leánykájukat.

A fiu mutogatta a pisztolyt a gyermeknek, akinek nagyon tetszett a veszedelmes fegyver s örvendett a fegyver csattogásának.

A játéknak azonban nagyon is szomorú vége lett, mert a pisztolyban egy golyó volt s mikor már negyedszer csattantotta el a fiu a ravaszt, akkor csapódott az éles töltényre a pisztoly kakasa. A lövést éles sikoly követte és abban a pillanatban a kis leány véresen bukott a padlóra.

Rémülten kiáltott segítségért a gyilkosságba esett fiu. A házbeli és a szomszédok nyomban összeszaladtak, de segítségre már szó sem lehetett: a golyó kioltotta a kis leány életét.

Jelentést tettek a rendőrségnek, amely a borzalmas szerencsétlenségről táviratilag értesítette a debreceni kir. ügyészséget, amely elrendelte a kis áldozat holttestének felboncolását. A törvényszéki boncolás teljesítésére dr. Izsó János törvényszéki orvos ma reggel utazik ki Hajdunánásra.

## Színház.

### Műsor.

Január 22. Kedd: „A vig özveg”. (B. bérlet.)  
Január 23. Szerdán: „Fenn az ernyő, nincsen kas”. (C. bérlet.)  
Január 24. Cütörtök: „Velencei kalmar”. (A. bérlet.)  
Január 25. Péntek: „A tolvaj”. Ujdonosság. (B. bérlet.)  
Január 26. Szombat: „A tolvaj”. (C. bérlet.)  
Január 27. Vasárnap: D. u. „Góság”. Este: „A tolvaj”. (Kis bérlet.)

\* **Kornai Berta** vasárnap este a „Nebántsvirág” címszerepében lépett fel, nagyon kedves játékával zajos tapsokat aratva. Énekpartijának kantábilisebb részleteivel is igen ügyesen bánt el. Csak még jobban tetszett tegnap a Drótos tót Zsuzsinku-jában, a mely szerep bőséges alkalmat nyújtott táncbeli képességeinek érvényesítésére. Nagyon tetszett Fóthy Frida díszkrét, kedves alakítása is. Polgár Sándor elemében volt, mint Pfeferkorn s Sarkady is, mint honatyajelölt, aki különösen aktuális politikai rögtönzéseivel aratott sikert. Így sokat kacagtak azon az éleán, hogy Halmosnak csakugyan szivbaja van, *visszasziv baja*.

\* „**A tolvaj**”, *Bernstein* Henrinek 3 felvonásos szenzációs színműve pénteken került nálunk bemutatásra. Az új műsághoz Zilahy igazgató új díszletet készített, ami bizonyára fényes keretül fog szolgálni az izlősen beállított darabhoz, melyet Békés Gyula rendez, aki teljesen az eredeti párisi minta után állítja be scen kálig az újdonságot. „A tolvaj” szereplői Ternyei, Hahnel A., Békés, Szakács, Almási L., Berezi.

\* „**Fenn az ernyő...**” Holnap, szerdán megismétli a társulat Szigligetinek klasszikus vigjátékát, melyben Zilahy igazgató ismét ragyogtatni fogja istentől megáldott aranyos tehetségét, a többi szereplők a régiek maradnak.

\* **Szentgyörgyi István Debreczenben.** A legnagyobb élő népszínmű-művész, kinek tipikus eredeti magyar alakításai az egész országban híresek, legközelebb három estén vendége lesz a debreceni színháznak. A művész három legjobb szerepében fog fellépni. A „Csikós”-ban a vén Márton csikós, a „Pillangósaló”-ban Winkelman gyáros és a „Cigány”-ban a vén Zsiga cigány szerepében.

## Fézipari szakiskola Debreczenben.

### A miniszter feltetelei.

— január 22.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen város tanácsa tudvalevőleg évek óta tárgyalásokat folytat Vig Albert iparoktatási főigazgatóval olyan irányban, hogy a kormány Debreczenben ipari szakiskolát létesítsen. E tárgyalások elvben eredményesek is voltak. Tegnap érkezett meg aztán a városhoz a miniszter értesítése, amely szerint a kormány hajlandónak nyilatkozik az iskola felállítására. Az iskola *fézipari felsőbb szakiskola* volna, melyet a kormány maga szervezne, rendezne be s tartana fönn. A várostól a miniszter *telket, 400,000 korona építkezési segélyt és évi 10,000 korona fentartási hozzájárulást* kér. Ez utóbbit évi összeg fele ösztöndíjalap volna, a másik fele fentartási alap. A tízezer korona egy részét a debreczeni kamara kilátásba helyezett hozzájárulása képezné.

Mindent összevéve: ez az iskola tagadhatatlanul sok pénzbe kerülne a városnak, de ugyancsak tagadhatatlanul nagyot is lendítene nemcsak oktatásügyünkön, hanem a város forgalmán is. Az ilyen intézetnek

ugyanannyi tanulója van, mint népes középiskoláinknak s e tanulói létszám javarésze vidékiekből telne ki.

A miniszteri leirat hangsúlyozza, hogy az iskolának nagy költséget igénylő fentartása, a fentemlített tízezer korona segélytől eltekintve, az állami költségvetést terhelné. A kormány hosszabb ideig tanácskozott ez ügyben Vig Alberttel, ki részletes előterjesztést tett azon tárgyalásokról, miket Debreczen város tanácsával s a debreczeni kamara elnökségével folytatott. A fézipari szakiskola, mely Debreczenben létesülne, első ilyen iskolája volna az országnak.

Az intézet már 1908-ban megnyithatnék, ha a város ideiglenes helyiségekről gondoskodni fog. A miniszter, ha ilyen irányú értesítést kap, nyomban megteszi intézkedéseit a tanári szökek betöltése s az intézet szervezése tekintetében.

A polgármesterhez érkezett leiratot a tanács legközelebb részletesen megtárgyalja s javaslattal ellátva lehetőleg már a márciusi közgyűléshez terjeszti. Egyidejűleg érintkezésbe a tanács a kereskedelmi és iparkamarával, az ígért segítség megadása és a szakszerű adatok beszerzése tárgyában.

## Gazdák szervezkedése.

### Az első járás megalakult.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, jan. 22.

A debreceni és hajdumegyei gazdák szövetségének első járása tegnap megalakult. Hajdumegye és Debreczen város homoki gazdái és pedig Hadházi, Téglás, Vámospécs és a Debreczen keleti részén működő mezőgazdák mai napon tömörültek és megteremtették a járási bizottságot, mely hivatva lenni a gazdák érdekét a támadó szociális mezei munkások ellen megvédeni. — Megszavaztak olyan tőkét, mely esetleg fedezni fogja azon differenciákat, mely a szerződéses, de sztrájkoló arató munkások és az idegenből hozott aratók között a bér tekintetében fennállanak. Elnök lett: Jablonczay Kálmán, alelnök: Hidvéger József, pénztárnok: Bodnár Miksa, jegyző: Stern Sándor. Választottak még 12 bizottsági tagot és pedig: Hidvéger Miklós, Gődény Ferenc, Bleyer Mór, Kriston Sándor, Goldstein Mór, Budaházi Gábor, Molnár Imre, Györfi József, Hadházi László, Barak János, ifj. Hadházi Endre, Leitner Dezső. Ezen értekezlet még határozatilag kimondta, hogy tekintettel az abnormis munkás viszonyokra, a pénzügyminisztériumhoz azon kérelmét terjeszti föl, miszerint a dohányátlagok valamelyes módon emeltessenek, mert így, a jelen viszonyok és nyomott, olesó árak mellett, a napszám önkényének magasságával szemben, dohányt termelni lehetetlen.

A járási bizottság még örömmel vette tudomásul, hogy a szőlőtulajdonosok, különösen a Boesky-kert alapítói esatlakozásukat jelentették be és szolidaritást vállalnak a mezőgazdákkal. Ez annyival inkább örvendetes dolog a mezőgazdákra nézve, mert ezen a szőlőtelepen évente legalább is 4—5000 napszám munkást foglalkoztatnak.

A megalakult járási bizottság végül kimondta, hogy most már, miután azon hiányok pótlást nyertek, melyek a hajdu-

megyei és debreceni gazdák szövetségének megalakulásakor történtek, összakarúttal belépnek a nagy szövetségbe és annak szabályait, a maguk határozatának beolvasztásával, magukra nézve kötelezőknek ismerik el.

## Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

### Ipari munkások jutalmazása.

Mint előre jeleztük, vasárnap délelőtt szép ünnepély keretében osztotta ki az iparkamara *munkásjutalmait*.

A kereskedelemügyi miniszter minden évben öt, egyenként 100—100 koronás jutalmat és díszes kitüntető oklevelet adományoz a kerületben oly ipari munkásoknak, kik hosszú évek óta szorgalmasan és hűségesen foglalkoztak valamely iparágban. E jutalmak közül egy debreczeni illetőségű munkásnak, a többi a kerület más részeiből valóknak adományoztatott.

Ezenkívül a kamara saját maga is évente 6, egyenként 50 koronás hasonló jutalmat szokott adományozni; ezek közül pedig ketten jutalomdíjat kaptak, debreczeni illetőségűek.

E jutalmak osztattak ki vasárnap délelőtt a kamaránál, *Serli Ede* és *Szentkirályi Tivadar* kamarai alelnökök és a kamarai tisztikar jelenlétében, ünnepélyesen adatott át az állami jutalom és oklevél *Szabó Lajos* asztalos segédnek, a két kamarai jutalom pedig *Tagoly András* gázgyári szerelőnek és *Kozma József* szappanosnak, kik mind a hárman méltán megérdemelték derék munkásságukkal ezen kitüntetést.

— **Kétszáztagu hajdu küldöttség Andrásynál.** A járási főszolgabírónak székhelynek Szoboszlóról Püspökladányba helyezése érdekében e hó 24-én kétszáztagu küldöttség fog tisztelegni Andrassy Gyula gróf belügyminiszternél. A küldöttséget, melynek tagjai Püspökladány, Földes, Tetétlen, és Nádudvar községek legtekintélyesebb emberei lesznek, Papp Elek orsz. képviselő vezeti a miniszter elé.

— **Köszönet a városnak.** A magyar numizmatikai társaságnak Debreczen városa 200 koronás adományt szavazott meg. A régészeti társaság ez adományt most átíratban megköszönte a városnak.

— **Simonffy Imre nagybeteg.** *Simonffy Imre* kir. tanácsos, volt polgármester, a debreceni ref. egyház főgondnoka súlyos betegen fekszik Kossuth-utcai lakásán. Az öreg ur, ki a múlt héten még a város építési bizottságának tárgyalásain friss erővel vett részt, meghült, pár nappal ezelőtt pedig mellhártyagyuladást kapott, mely most súlyossá tette állapotát. Állapota ugyan nem válságos, de komoly aggodalmakra ad okot.

— **V. Nagy Gusztáv kinevezése.** *Weszprémy Zoltán* főispán Vályi Nagy Gusztáv végzett joghallgatót, az ismert póttát Debreczen városhoz díjtalan közigazgatási joggyakornokká nevezte ki.

— **Eljegyzések.** *Szobel Pál* máv. hivatalnok jegyet váltott *Pintér Lilikével*. — *Boldizsár Imre* nyírabátori gyógyszerész eljegyezte *Engesszer Irmát* Debreczenben.

— **A Bika szálloda bérlőinek kérelme.** *Németh András* és társa kérvényt intéztek a városhoz, hogy a legutóbb köz-

**Ékszer, órák, naszajándékok a legolcsóbb árakban kaphatók**

**BORSOS KATA**

**ékszeráru raktárában**

Piac-u. 44. szám a.

gyűlésileg megállapított épületátalakítási feltételeken enyhítsen. A városi tanács békésen akarván elintézni ez ügyet, tegnap megbizta a főügyészt s a főmérnököt, hogy a közgyűlésileg megszabott feltételekhez való ragaszkodás elvének fentartása mellett tartssanak a bérlőkkel szóbeli tárgyalást s tárják eléjük a pontozatokat. A bérlők azután szabadon nyilatkozhatnak, elfogadják-e vagy nem ezen feltételeket? A tárgyalások főleg a nagyerdői Vigadó átalakítása s a Bika kapualjának szükségszerű teljes megnyitása körül folynak.

— **Mennyi a Kossuth-szobor alapja?** Megemlítettük a minap, hogy Debreczen városa most helyezte takarékpénztárba a Kossuth-alapra megszavazott adományának 1906. évi, tízezer koronás részletét. A szoboralap végösszege ma kerek ötvénezer koronát tesz ki, amely összegben nincsen benne a magán-gyűjtések eredménye. Értesülésünk szerint legkésőbb ez év végén kiírják a szobor elkészítésére a pályázatot.

— **A megyei függetlenségi párt közgyűlése.** A hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt legközelebbi közgyűlést tart, melyen a szervezkedés egyöntetűvé tétele tárgyában intézkedik. A közgyűlést a jövő hó során és pedig mindenestre a vármegye rendkívüli közgyűlése előtt tartják meg.

— **Dr. Kemény Mórné temetése.** A mélyen sujtott Kemény-család tegnap gyászjelentést adott ki. Dr. Kemény Mórné holttestét ma délután temetik el az izraelita temetőbe, a vasuti állomástól, hova a holttest már megérkezett.

— **A szabadság-szobor utószámlája.** A szabadság-szobor följár halottaiból s boszszuból, amiért elmozdították nyugodalmas helyéről, újabb s újabb kiadást okoz a városnak. A tanács tegnap ezer koronát utalt ki a köfaragó számlájára, a szobornak a a Boesckay-kertben történt elbontásáért s elszállításáért. Ha majd a városháza udvaráról eltelepítik a szoborművet, ez ismét hasonló összegű kiadást jelent.

— **A sorozó-bizottság új orvosi.** Weszprém Zoltán főispán az állandó felülvizsgáló bizottság polgári orvosává dr. Losonczy Almos vármegyei, helyettesévé dr. Tüdös Kálmán városi tisztifőorvost nevezte ki. A bizottság eddigi polgári orvosa tudvalevően dr. Bruckner Ernő máv. egészségügyi tanácsos volt.

— **Szocialista gyűlések.** Vasárnap két munkásgyűlés volt. A vasuti munkások délután 2 órakor, a „Debreczen“ vendéglőben gyűltek össze és helyzetük javításának módjairól tanácskoztak. — Ugyanazok délután, az „Othon“ kávéház külön termében az élelmezési munkásoknak volt gyűlése.

— **Megtagadott települési jog.** Debreczen város tanácsa nagyon illiberális határozatot hozott tegnap. Olyan határozatot, mely nemcsak következetlen, hanem bizonyos mértékben érhetetlen is. Róth Márton Hunyadi-utcai lakos, szatócstelepülési engedélyt kért a várostól. Végh Gyula főkapitány jelentette a tanácsnak, hogy Róthnak pusztán szatócstelepülési s butorzata van, tehát nincs garancia arra nézve, hogy magát és családját a város megterhelhetése nélkül el tudja tartani. Róth arra hivatkozott ekkor, hogy neki Tőkeretebesen háza van. Ez hivatalosan igazolást is nyert: Róthnak, bár megterhelve, ötezer korona értékű ingatlana van Terebesen. S mindezek után kimondta a tanács, hogy a Róth települése ellen kifogást emel. Annál furesább ez a határozat, mert Debreczen városában évente ötven—

száz olyan ember települ meg, aki napszámból, tehát a legbizonytalanabb s leghálátlanabb kereseti forrásból akarja magát fentartani, vagyona ellenben egy filléryi sincs. A tanács tagjainak egy része a községi törvénynek igen kis mértékben jogászi magyarázatára alapította véleményét, melyet a felebezési fórum, hova Róth az ügyet feljuttatja, a legteljesebb határozottsággal fog hatálytalanná tenni. Ha Debreczen város tanácsa valamikor összegyűjti elvi jelentőségű döntvényeit, ezt az egyet a saját repulációjára érdekében ne vegye fel közéjük.

— **Nyugalmazott postafőtiszt.** A kereskedelemügyi miniszter Faragó János volt debreceni, legutóbb nyiregyházi postais távirófőtisztet saját kérelmére nyugalmába helyezte.

— **Debreczen után.** Nagyvárad város tanácsa kérdést intézett Kovács József polgármesterhez, hogy minő eljárást követ Debreczen városa a sajtóközlemények s könyveknek az ügyességhez való bejelentésénél? A polgármester részletes felvilágosítással válaszolt a megkeresésre.

— **A csalfa Meteor.** A tegnapi nap olyan alaposan rácafolt a Meteorológiai Intézet időjósására, hogy ezt egyharmar ki nem heveri. A jósolat szerint tegnap csekély hőme kedésnek kellett volna lennie helyenként, főleg keleten, csapadékkal. Volt ám a hőemelkedés helyett olyan hideg Debreczenben, hogy a hőmérő szegény higanyoszlopa a fagypontra alatti 18–20 fokra huzódott le. Na hát nem is esoda, ha a jósolás ebben a szibériai hidegben — befagyott.

— **Nagy idők tanuja.** Sz. Vágó Mihály 1848–49-iki honvédtizedes Hajdusoboszlón meghalt. Az elhunyt vagyonatlan lévén, temetéséről, mint a honvédalap kezelője, a m. kir. miniszterelnökség gondoskodott.

— **Gyanus haláleset.** A bábaképezésben Feldman Rezső, egy eselédleányk tiz napos gyermeke, tegnap éjjel hirtelen meghalt. Jelentést tettek a rendőrségnek, amely a boncolást rendelte el. Az orvosrendőri boncolás tegnap délelőtt ment végbe a közkörház bonctermeiben, ahol Mile Pál rendőrfogalmazó jelenlétében dr. Balkányi Ede és dr. Varga Emil orvosok felboncolás után megállapították, hogy a gyermek hirtelen halálát hangrészgöres okozta.

— **A póttartalékosok tűzifája.** A városi tanács tegnap utasította a városgazdai hivatait, hogy a nyulási barakkokban elszállásolt póttartalékosok számára február hóra 28 köbméter tűzifát szállítsanak ki. A tanács hálomásból arról értesült, hogy a szegény póttartalékosok azért kénytelenek odakint fagyoskodni, mert a város által nekik adott fát a parancsnokság nem egyedül fűtésre, hanem főzésre is fölhasználja. A főzéshez szükséghez fát pedig egyezés szerint nem a városnak, hanem a katonaságnak kell szolgáltatnia. A tanács át is irt a 39-ik gyalogezredhez, kérvén a visszaélés megszüntetését. Nagy szükség van arra, hogy azt a kevés fát hiánytalanul megkapják a bakák. Ezekben a rettenetes téli napokban majd elpusztulnak a fabarakkokban, amelyeket egy-egy öl fával is alig lehet befűteni.

— **Nem szabad ajándékot elfogadni.** A bihari baksis dolga sokkal nagyobb hullámokat vert föl, semhogy részletesebben kellene ismertetnünk. A nevezetes ellenrendelet tegnap érkezett meg Hajdúvármegyé-

hez. Szól „a közigazgatási tisztviselők által ajándékok netáni elfogadásáról“, s utasítja az alispánt, hogy minden gyanus, vagy pozitív esetben azonnal indítson vizsgálatot s tegye meg haladéktalanul a megtorló intézkedéseket.

— **Timárok társasvacsorája.** Az igaz érdemnek megkapó szép ünnepe volt az, amelyet most vasárnap este rendezett a debreczeni timártársulat, ez a régi szép összetartásban és együttérzésben élő hatalmas testület. Népszerű és osztatlanul tisztelt elnökét: Sarkadi Ferencet ünnepelte a társulat abból az alkalomból, hogy 25 éve szolgálja a timártársulat érdekeit önzetlen szeretettel és hűséggel, előbb, mint annak tisztviselője, 5 év óta pedig mint elnöke. Azt az anyagi szaporodást, amit a társulat Sarkady Ferenc vezetése alatt elért, legjobban jellemzi az, hogy a társasvacsora a társulat Hunyadi-utca 1. szám alatti saját házában folyt le, amivel ma Debreczenben egyetlen hasonló testület sem dicsekedhetik. Vasárnap este 7 órakor vette kezdetét a társasvacsora, melyen több mint hetven timármester vett részt. Az érkező ünnepeltet riadó lelkes éljenzés fogadta, majd mikor Sarkady elfoglalta helyét az asztalfőn, felállott Kiss Imre, a társulat pénztárosa s egyszerűségében is megkapó meleg hangon üdvözölte a jubiláló elnököt, akinek a társulat által készítettet remekművű ezüst serleget adott át. Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet a szép ovációért, majd megkezdte vándorutját az ezüst serleg, amely kézzel-kézre járt. Mindenki ivott belőle s néhány szóval éltette az ünnepeltet. Vacsora után megindult a pohárköszöntők sorozata, amelyekből mind meleg szeretet és tisztelet áradt a jubiláló elnökre és a társulat vezető férfaira. A kedélyben gazdag, lélekemelő ünnepély késő éjfélig tartotta együtt az ünnepeltet és ünneplőket.

— **Baleset az utcán.** Tegnap délelőtt súlyos baleset érte Bőr János talyigást. A Vigkedvő Mihály-utcán fát szállított talyigáján, 6 maga pedig a talyiga melett lépdelt. A fagyos, sikos utcán oly szerencsétlenül csuszott el, hogy feke maradt a kövezeten. A járókelők mentőkért telefonáltak, akik Bőr Jánost bevitték a közkörházba, ahol megállapították, hogy a jobb karja kifiamodott. Állapota súlyos.

— **Visszaélés halárusítással.** A városi tanács harmadikban foglalkozott a főkapitány azon jelentésével, hogy Márkus engedélyesen kívül mások is foglalkoznak tengeri halak elárusításával. Sőt olyan irányu értesülést is szerzett a tanács, hogy a Márkustól vett tengeri halakat mások, mint édesvízi halat árusítják, természetesen sokkal magasabb áron. A tanács szigoruan utasította a főkapitányt, hogy e visszaéléseket gátolja meg s egyáltalán szigoruan ellenőrizze a halárusokat. A közönség is jól teszi, ha kellő vigyázattal jár el a halvásárlás körül. Az mindenestre mértékadó lehet, hogy a tanács egyedül Márkusnak adott engedélyt a tengeri hal árusítására.

— **Halálozás.** Özv. Rohody Györgyné, szül. Szunkovszky Katalin e hó 20-án Nagytarcsán, ahol látogatóban volt, agyszélhűdés folytán hirtelen elhunyt. A haláleset a debreceni Csikes családot borítja mély gyászba. Az engesztelő gyászmise a helybeli róm. kath. templomban e hó 24-én, esütörtökön délelőtt 9 órakor lesz megtartva.

— **A villamos telep építkezései.** A villamos telep magasépítkezéseire beérkezett pár ajánlatot ma délelőtt 11 órakor bontják fel a városházán. A felbontás aktusát Körner Adolf tanácsnok vezeti. Hír szerint tegnap estig öt pályázó jelentkezett.

— **Az erdőőrök egyenruhája.** A tanács tegnap véglegesen döntött az erdővédek egyenruhájának szállítása ügyében s a szállítással Szedlák és Vámos férfinabokat bizta meg.

— **Állami ménnek kiosztása és selejtezése.** Ma délelőtt 9 órakor fogják ki-selejtezni az állami méntelep lovait s ugyan-

csak ma osztják ki a méneket az egyes fedeztetési állomásokra. A kormány ez aktuson Budaházy Kálmán miniszteri tanácsossal képviselteti magát, ki tegnap Debreczenbe érkezett. A tanácsot a selejtezésnél Király Gyula tanácsnok és Tóby Elek dr. aljegyző fogják képviselni.

— **Bosszuálló napszám.** A rendőrségen tegnap Lakatos Lajos talyigás panaszt emelt Rékási József napszámos ellen azért, mert a napszámos hátha szurta Lakatosnak 15 éves, Andás nevű fiát. Rékási azért haragudott meg a fiura, mert azt nem akart neki pálinkát venni. Rékási ellen megindították az eljárást.

— **Kéménytűz.** Tegnap este telefonon jelezték a tűzörségnek, hogy a Varga-utca 13. számú házban tűz van. A tűzoltók nyomában kivonultak, s a kéménytűzet néhány perc alatt eloltották.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Racz Mária ev. ref. 19 napos, Nagy Gyula ev. ref. 24 éves, Feldmann Rezső izr. 10 napos.

## Mulatságok.

**Joghallgatók táncestélye.** A debreczeni jogakadémia hallgatói a felállítandó Jogászok javára e hó 31-én a Bikában zártkörű táncestélyt rendeznek. Belépő jegy 4, páholy-jegy 15 korona. Jegyek a meghívó előmutatása mellett Molnár Ferenc üzletében válthatók. Az estély kilenfél órakor kezdődik. Diszelnökei: dr. Haendel Vilmos és dr. Kun Bela. Rendezőség az egész jogász ifjuság.

**Teaestély.** A Szent Erzsébet-nőegyesület vasárnap este teát adott a Bika dísztermében. Nagy és díszes közönség jelent meg az estén, melynek jó hangulatát a Magyariai kitűnő muzsikája nem kis mértékben emelte.

**A gyermekestély programja.** A gyermekestély rendező-bizottsága ma adta közre a szombaton, folyó hó 26-án tartandó estély programját. Eszerint a műsoron a végtelenül érdekfeszítő 3 felvonásos állatvigjátékot kívül a következő számok foglalnak még helyet: „Mogbuktam” — monológ; előadja Barta Erzs. „Dalok” éneklő Föti Frida urleány. Tárogatón játszik Szemes Miklós joghallgató és végül ifj. Hegyi János és Lichtmann Tódor egy kacagtató dialógot adnak elő. — A műsört rövid gyermekbal és ezt a nagyok tánevigalma fogja követni. Az estély pontban 7 órakor veszi kezdetét. A rendezőbizottság ezúton kéri fel a vendég közönséget, hogy az előadásra pontosan jelenjék meg, mivel az elkészen érkezők csak szünetek alatt bocsáthatók a terembe. Jegyek még kaphatók Rose Dezső ékszerüzletében, valamint a nyelviskolában, (Simonffy-u. 20.)

## Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

) **Sikkasztó postamester.** Rimaszombatból jelentik: A forgácsfalvi volt postamester Magyarffy Gyula felett, ki 2000 koronát sikkasztott, f. hó 10-én ítélték a rimaszombati kir. törvényszék és 8 havi börtönrre ítélte.

) **Felrobbant motorkocsi.** Könnyen végzetessé válható benzinrobbanás történt tegnap az arad-esanádi vasutak makói állomásán. A reggeli rendes motorvonatot utrakarták elkészíteni, mely eőiből benzinnel töltötték meg. A tartály felrobbant és csakhamar az egész motorkocsit lángtenger vette körül. Az oltási kísérlet hiábavalónak bizonyult és a motorkocsi rövid időn belül elhamvadt. A kár 30,000 korona.

) **Katasztrófa egy vonaton.** Sandfort-ból (India) írják lapunknak: A Bikford vasuton e hó 18-ára virradó éjjel egy teherkocsiban szállított lőpor felrobbant, minek következtében 19 személy életét vesztette és 30 súlyosan megsebesült.

## Távirat és telefon.

### Polónyi ügye.

Budapest, jan. 21. Polónyi Géza ma a függetlenségi párt gyűlésén okmányokkal igazolta: Halmos vádjai alaptalanok voltak, eltekintve attól, hogy Halmos vádjait visszavonta. — A párt Polónyinak egyhangulag bizalmat szavazott. — Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos ma nyilatkozik, hogy Wein Manó orvossal hetek óta nem beszélt s hogy a Wein eljárására a Halmos ügyben sem közvetve, sem közvetlenül befolyása nem volt.

### Uj képviselőházi ülészak.

Budapest, jan. 20. Hír szerint a kormány a költségvetési és ujoncjavaslat letárgyalása után az I. ülészakot berekeszti. A II. ülészak március táján nyílna meg s ez tárgyalná a munkásbetegségélyezési és tanítók fizetésrendezési javaslatot.

### Apponyi Albert Aradon.

Arad, jun. 21. Apponyi Albert, Neményi osztálytanácsos és Kozma László, az országos tanító-egylet elnöke kíséretében ideérkezett. A kultuszminisztert nagy ünnepélyességgel fogadták. Több iskolát megtekintett s részt vett az ottani tanítóegylet gyűlésén. Beszédet is mondott, kijelentve, hogy a tanítóság érdekeit a szívében viseli.

### Lengyel Zoltán ügye.

Budapest, jan. 21. A függetlenségi párt Kossuth Ferenc elnöklésével ma este 7 órától 10 óráig értekezletet tartott, melyen Gál Sándor indítványára egyhangu határozattal kizárták Lengyel Zoltánt a pártkörből. — Mengyel Zoltán ma este egyik fővárosi darabot lapban nyílt levelet intéz a függetlenségi párthoz s megvádolja Polónyit, kijeentve, hogy Halmos vádjait magáévá teszi. Ugyancsak Ugron Gábort is meggyanúsítja.



Férfi és fiu kalapok,  
valamint cilinderek  
nagy választékban  
**Békés Lajos**  
uri divat üzletében.

## Törvényszék.

§ **Büntügyek Debreczenben.** A most elkészült kunutatók szerint a múlt évben a kir. ügyészséghez 1680 uj feljelentés érkezett. Összesen 13,604 ügydarabot intézett el a múlt évben az ügyészség; az elintézett ügydarabok között 13336 bűnügy van. Dicsőretére válik a debreceni ügyészségnek, hogy kevés személyzettel és ily nagy ügyforgalom mellett mégis ugy dolgozott, hogy a múlt évről egyetlen ügydarab sem jött át erre az évre. — A bűntügyeket illetően a törvényszék a múlt évben 521 bűnügyi főtárgyalást tartott. A főtárgyalásokon 33 ügyet megsemmisítettek, 76-ot elnapoltak és 412 esetben hoztak ítéletet. Esküdtszéki fő árgyalás négy ciklusban 24 volt és az esküdtszéki ügyek közül kettőt megsemmisítettek.

§ **A vargakerti gyilkosság.** A Vargakertben a múlt év őszén történt véres szerelmi dráma végrehajtóját: Zsarvay Bélát és bűnös felbujtóját: Árvay Gyulánét tudvalegőleg a védők kérelmére megfigyelés alá vették, hogy épelméjük-e. Dr. Isoó

János most fejezte be az elmebeli állapot megfigyelését és azt a véleményt adta, hogy mindketten elmebelileg beszámíthatóak és így az ártatlan ifju megöléséért felelősségre vonhatók. A véres gyilkosság ügyét a februári esküdtszéki ciklusban tárgyalják.

## Csarnok.

# A végrendelet titka.

— Regény. —

4

IV.

Rival Raoul, a híres festő, akit Guérin Róbert bizalmasául választott, csaknem fiúve is volt. Családjuk szoros kötelékekkel voltak egymáshoz fűzve, gyermekkori barátságuk eggyé olvadt abban a szeretetben, mely, hogy ugy mondjuk, nem mindennapi és csak a fenköltebb szellemeknél található.

Rival öt évvel volt idősebb nálánál, tehát már harminc felé járt. Magas, nyulának termetű, kifejezésteli arcaal, melyet rövidre nyírt szakáll körített, vonásai szolid természetéről tanuskodtak.

Váltóügynek fia lévén, négyezer forint évi jövedelem felett rendelkezett. Egyedüli gyöngője, a hírnévre való nagy vágya volt s azt elérendő, mindent feláldozott.

Miután éveit elevezte, mint maga monddotta volt „a Bonaparte-utcabeli akadémiai képtárban és a festőművészet főpapjai mellett”, nagy buzgalommal a benyomást keltő szépségek festésére adta magát.

Festményeit, melyek, babár nem mindegyik aratott zajos sikert, közkedveltségnek örvendettek, Rival Benedek névvel jelölte, — a Raoul név helyett, melyet nagyon közönségesnek tartott. Jó és hü szív léttére kevesett törődött a világ ítéletével s regényes nagylelkűségből egy divatúrás leányt vett nőül, azzal az ürüggyel, hogy szép és szereti őt. Palotája és műterme találkozója volt a hirzevesebb művészeknek.

Noha Rival aludt még, Jasmin, a kormonok, ki Róbertet igen jól ismerte, egyenesen ura szobájába vezette.

— Nini, te vagy? — kiáltott Rival felbredve; vajjon hány óra?...

— Nem tudom, — felelte Róbert; — fali órád mutatja fel tizenegyet mutat.

— Fél tizenegyet!... Talán álmodol? — Beszélni valóm van veled, — válaszolt röviden Róbert; — kelj fel.

E néhány szó kiejtésére Rival felugrott. — Bajod, párbajod van!... — mondá komolyan.

— Igen!

— Kivel?

— Az ostoba végzettel, mely mindenbe belekontárkodik... Krisztiana elhagy... férjhez megy...

— Chermetteff herceghez?...

— Tudod?

(Folyt. köv.)

## Donogán és Somossy

—DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR.—

Menyasszonyi kelengye  
Női divat szövetek  
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

**László Zsigmond  
állatorvosi rendelő irodája**

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-  
ojsásokat, heréléseket, tu-  
berkulinozási eljárásokat,  
állatbiztosításokat, állat-  
állományok rendszeres  
évi felügyeletét, kosmeti-  
kai operatiokat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Akik magukat fáradtak és  
kimerülteknek érzik, akik  
idegesek és erőtlenekek, azok-  
nak a

**Sanatogen**

életkedvet és életerőt ad,  
több, mint 3000 tanár és  
orvos elsőrendű javallása.  
Kapható a gyógyszerárak-  
ban és drogueriákban. Bro-  
surát ingyen és bérmentve  
küldenek:

**BAUER és Társa**  
S. W. 48. és a vezérképviselőség:  
Brady C. Wien I.

SZŐNYEGHÁZ!

**Valódi Linoleum**  
átdolgozott modern mintával  
(mintája tehát nem kopik le),  
továbbá

**Bőrvászon**

és

**Viaszosvászon-fibroszok**

**Bosznay J. és Társa**  
szőnyegáruházában  
Debrecen Kossuth-u. 5.

SZŐNYEGHÁZ!

**!! Mélyen leszállított árak !!**

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.  
Jó mosó velez és flanelek métere 25, 28,  
32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot  
métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles  
tisza gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.  
1 db mosó zefir bluz 70 kr.  
1 darab flanel bluz 2 frt.

**Fekete és színes férfi nyakkendők**  
óriási választékban,  
feltűnő olcsó árakhoz!  
Maradékok felárban.

**Szabó Lajos Fiai**  
vászon-, divat- és szőnyegáruház.

Modern lakóházak, villák  
valamint egyéb  
épületek tervezését  
és felépítését, művezetést, épületbec-  
lést stb. vállal,

**Pavlovits Károly**  
műépítész  
Debrecen, Kossuth-utca 26. sz.

**BÉKÉS LAJOS**  
debreczeni  
bábi-ling készítményei a legtökéletesebbek.  
Magyar gyártmány!

**PURUS hajregenerator**  
Kartschmaroff. — Nem hajfesték!!!

KEZELÉSE EGYSZERŰ!

P  
U  
P U R U S  
U  
S

HASZNÁLATA TISZTA!

A hajnak eredeti ifjúkori színét és fényét  
adja vissza!  
KARTSCHMAROFF drogéria BUDAPEST, 0.0.0.  
Rákóczy-ut 39. szám.

**Köszvény!** ellen ezernél több ki-  
váló orvos és tanár  
ajánlja és rendel  
betegjeinek a híres

**Király-balzsamot**  
az egész világon ismert legjobb gyógyszert.  
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.  
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

egyedüli készítő  
**Grósz Nagy Ferenc**  
gyógyszerész  
Debreczen.

**Csuz!**

JOHNSTON amerikai aratógépgyár.  
Bächer Rudolf szab. ekegyár \* Melichár Ferenc szab. vetőgépgyár  
főraktára és képviselője

**RÁHMER SÁNDOR-NAL**  
DEBRECZEN, Piacz-utca 26., (nagytrafik-udvar) és Piacz-utca 43., (ezelőtt Weiser-fele gépraktár helyiség).

Ajánlja legjobbnak elismert eredeti MELICHÁR páros soru UNIKUM-DRILL vetőgépeit, szabadalmazott kikötő-  
készülékkel (láncz helyett). — Eredeti BÄCHER aczélekélt, eltörhetetlen aczel ekefejekke. — Eredeti amerikai  
JOHNSTON kéveköttő- és marokrakó-aratógépeit, fűkaszállít. — Tejgazdaságok részére Lanz-féle világhírű  
tejfőlőző gépeit,

„KINCSEM“ elsőrendű tolóhengeres vetőgépeit,  
kukoriczaszartépő gépeit!

répavágóit, szecsavágóit, tengeri morzsolóit, járgányait és egyéb takarmánykészítő gépeit.  
MINDEN GEP PRÓBÁRA IS KIADATIK.

Motorok, locomobilok, gőzcséplőgépek, szerszámok, olaj- és technikai cikkek állandó raktára.

Figyeljék kívánatra ingyen és bérmentve.

## Apró hirdetések

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükség helyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Önálló iparos kath. leány vagy fiatal, gyermektelen özvegy ismeretséget keresi házasság céljából, kinek 3-4 ezer korona hozománya van, lehet vidéki is. Leveleket e lap kiadóhivatalába „lakatos 29.” címen jelezve kérek.

Korlátlan italmérési joggal bíró, nagy jövőjű sarokház, szálló-hely, biztos jó üzlet, családi ok miatt eladó. Cím a kiadóban.



Szalai-Baroti:  
Magyar nemzet története  
1-4 új kiadásban  
35 forint helyett  
csak

17:50 forint  
Harmathy

könyvüzletében  
Füvészkert-utca 14. sz.  
Telefon 374.  
Tanuló felvétetik.

Gouvérirozást 3 krajeártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik Komáromi M. hangszerkészítő üzletébe.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik Darvas Miksa fűszerüzletében, Teleki-utca sarok.

Nyári lakást keresek a Napyerdőben vagy valamely kellemes kertben. Értekezhetni lehet Neumann M. ruházletében, Piac-u. 51.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

### Akinek ismeretség híján

házasúrsra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, gazdasszonyra,	szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége,
--	--

### Aki eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy
---	--

### Aki bérbeadni kíván

birtokot, házat, telket,	kocsit, lovat, stb.
--------------------------------	---------------------------

### Aki

mindezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

### Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célzt, ha a

„DEBRECZEN“

apró hirdetései rovatát használja.

Kitünő minőségű  
pörkölt

# Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

**Félegyházi János**

motorüzemű kávépörköldéjében  
Piac- és Miklós-utca sarok.



Nem kell gyógyszer,

ha naponta reggeli előtt egy pohár valódi BARACK pálinkát iszunk.

Kitünő gyomortisztító és étvágygerjesztő.

3 liter s üvegben franco szállítja 12 koronaért  
Gál Mór termelő Kecskeméten,

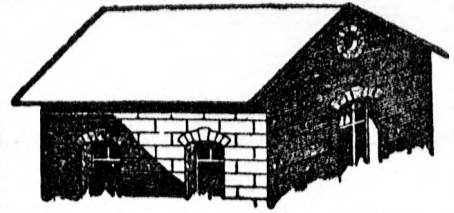
## A Harmat-Créme

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát, (mitesser) s bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodó kezdő arczbőrt s azt fehéré, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiroz. tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készíthető s főraktár  
Mihalovics Jenő gyógytára  
Debreczen, Főpiac 31,  
városházzal szemben. 22



**BIEHN-féle aszfalt-tetők**  
egyedüli raktára.

Vasbutorok,  
Háztartási eszközök,  
Mosógép,  
Dagasztógép

**SESZTINA LAJOSNÁL**  
Debreczen, Piacz-utca 23.

\*\*\* Jó kalap! \*\*\*

\* Izléses nyakkendő! \*

\* Tartós fehéremű! \*

legolcsóbban beszerezhető

a „Nyakkendő Király”

uri divat üzletében

DEBRECZEN, a főposta mellett.

Czégvezető: RÓZSA LAJOS.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,  
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvénynél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszianhoz”,  
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.  
Mindennapi szétküldés.

## KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK

HITELSZÖVETKEZETE

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul.

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik. Az addigi tagok száma 929, kik 6030 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára. Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglaltatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő. Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, délután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetünk helyiségében.

Dr. Szöllős Dezső,  
jogtanácsos.

Kozma László,  
elnök.

Thieszen Arthur,  
ügyv. igazgató.